

СКЛАД ЯК ЛАНКА ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто теоретичні аспекти складської логістики.

Ключові слова: склад, управління, логістика.

Abstract

Theoretical aspects of warehouse logistics are considered.

Key words: warehouse, management, logistics.

Вступ

У сучасних умовах динамічного розвитку економіки та глобалізації ринків логістика відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємств. Однією з основних ланок логістичної системи є склад, який виконує функції не лише зберігання продукції, але й управління матеріальними потоками, обробки замовлень, комплектування та підготовки товарів до транспортування. Від правильної організації складської діяльності залежить своєчасність постачань, зниження витрат і рівень сервісу для споживача.

Склад виступає як інтеграційний елемент, що з'єднує виробництво, транспорт і споживача в єдину логістичну мережу. Його роль у логістичній системі значно розширюється в умовах цифровізації та автоматизації, де ефективність операцій і точність інформації мають вирішальне значення. Саме тому актуальним є дослідження функцій складу, його типів та завдань у загальній структурі логістичного ланцюга [1].

Залежно від специфіки підприємства, склади можуть виконувати різні функції — від накопичення запасів до оперативного розподілу продукції. У логістичній системі вони слугують буфером між попитом і пропозицією, забезпечуючи гнучкість постачань та стабільність виробничих і торговельних процесів. Розуміння ролі складу як активного елементу логістики дозволяє підприємствам підвищувати конкурентоспроможність за рахунок оптимізації ресурсів, скорочення витрат і покращення обслуговування клієнтів.

Результати досліджень

Склад у логістичній системі виконує низку важливих функцій, серед яких основними є приймання, зберігання, облік, комплектування, упаковка та відвантаження продукції [1]. Ці процеси забезпечують безперервність руху товарів по логістичному ланцюгу — від виробника до кінцевого споживача. Належна організація складських операцій дозволяє уникати затримок у постачанні, знижує витрати на транспортування і мінімізує втрати товарів у процесі обробки.

Типи складів можуть значно відрізнятися залежно від завдань, які вони виконують. Наприклад, розподільчі (дистрибуційні) склади зосереджені на оперативному формуванні замовлень і забезпеченні швидкої доставки, у той час як склади довгострокового зберігання призначені для акумулювання стратегічних запасів. Крім того, можливе використання спеціалізованих складів (холодильні, митні, консигнаційні тощо), які забезпечують зберігання товарів з урахуванням особливих умов [2].

Інтеграція складу у логістичну систему передбачає його тісний зв'язок з іншими елементами — транспортом, інформаційними системами, виробництвом і збутом. Ефективна взаємодія між цими компонентами дозволяє оптимізувати матеріальні потоки, скоротити логістичний цикл і покращити обслуговування клієнтів. У цьому контексті велике значення має впровадження автоматизованих систем управління складом (WMS), які забезпечують контроль усіх складських процесів у режимі реального часу.

Особливу роль відіграє інформаційна підтримка складських операцій. Своєчасний облік товарів,

контроль залишків, аналітика обігу й прогнозування потреб дозволяють ефективно керувати запасами та уникати як надлишків, так і дефіциту [2]. Інформаційні технології сприяють підвищенню прозорості логістичних процесів і зниженню рівня людських помилок.

Загалом, склад у логістичній системі не є лише місцем для зберігання товарів, а виступає повноцінним логістичним вузлом, що забезпечує баланс між попитом і пропозицією, сприяє скороченню витрат і формує рівень сервісу для кінцевого споживача. Його стратегічна роль зростає в умовах ринкової конкуренції, коли швидкість, точність і надійність поставок стають вирішальними факторами успіху компаній [3].

Висновки

Отже, склад є ключовим елементом логістичної системи, який забезпечує ефективне управління товарними потоками на всіх етапах їхнього руху — від постачальника до кінцевого споживача. Він виконує не лише функцію зберігання, а й бере активну участь в обробці замовлень, оптимізації запасів та підвищенні рівня обслуговування клієнтів.

В умовах зростаючої конкуренції та динамічних змін ринку роль складу як логістичного вузла стає дедалі важливішою. Підприємства, які впроваджують сучасні підходи до управління складськими процесами, включаючи автоматизацію, цифрові системи обліку та інтеграцію з логістичними платформами, отримують значні переваги у швидкості, точності та гнучкості логістичних операцій.

Таким чином, ефективне функціонування складу як частини логістичної системи є запорукою стабільної та конкурентоспроможної діяльності підприємства [3]. Рациональна організація складської інфраструктури, підкріплена сучасними технологіями, сприяє досягненню високої продуктивності, мінімізації витрат і задоволенню потреб клієнтів на якісному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біліченко В. В. Основи логістики: навч. посіб. / В. В. Біліченко, Ю. Ю. Буренніков, С. О. Романюк. ВНТУ. Вінниця : ВНТУ, 2017. 129 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/IRVC/2021/Bilichenko_2017_129.pdf (дата звернення 24.04.2025)
2. Поплавський, А. В. Логістика: навчальний посібник / А. В. Поплавський, О. Ю. Хохлюк, С. С. Горобець ; ВНТУ. Вінниця : ВНТУ, 2017. 100 с. URL: https://ec.lib.vntu.edu.ua/DocDescription?doc_id=301471 (дата звернення 24.04.2025)
3. Складська логістика : навчальний посібник / В. Є. Марчук, М. Ю. Григорак, О. М. Гармаш, О. В. Овдієнко. Київ: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 256 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/OlegGarmash/publication/377659147_Skladska_logistika_navcalnij_posibnik/links/65b1646b7_fe0d83cb565a40c/Skladska-logistika-navcalnij-posibnik.pdf (дата звернення 24.04.2025)

Оксана Владиславівна Безсмертна – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, e-mail: bezsmertnaoksana@gmail.com

Максим Олександрович Воловик – студент групи Л-21б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: maxvolovyk2004@gmail.com

Oksana V. Bezsmertna - Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Maksym O. Volovyk – student of L-21b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia